

A MAGYAR VILLAMOSENERGIA-RENDSZER HAVI ADATAI – 2020. JÚNIUS

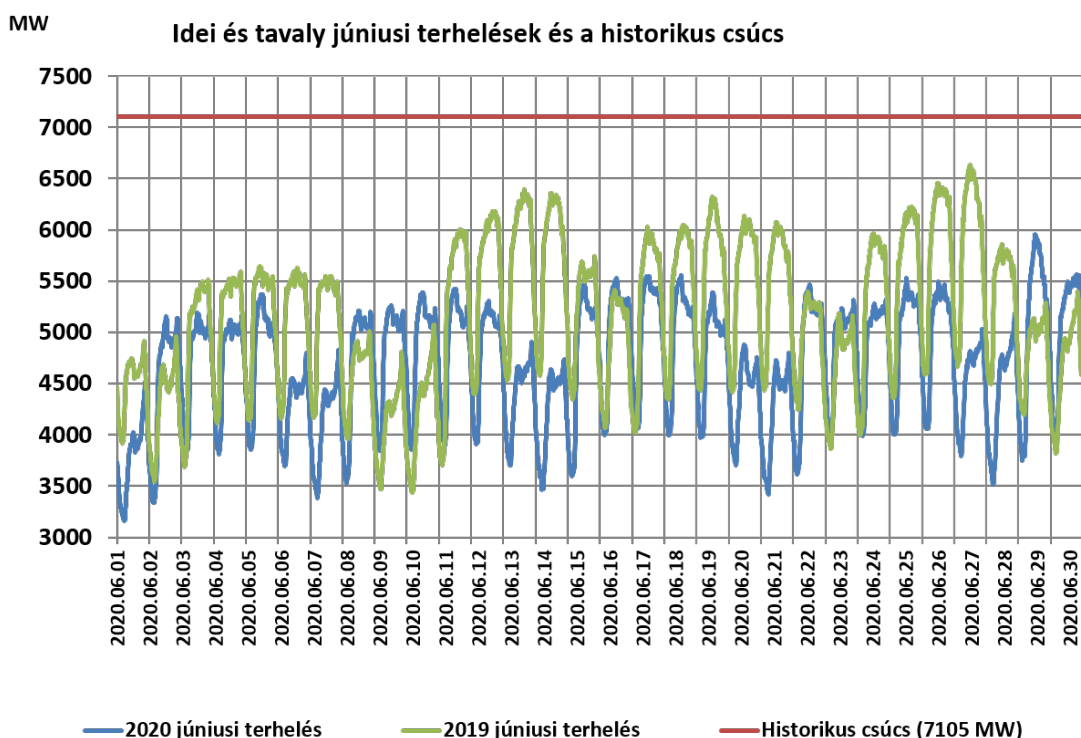
Dr. Hegedűs Krisztina, Győrfi László Krisztián, Dr. Hugyecz Attila – 2020. július 10.

Havi riportjainkban a MAVIR adataiból dolgozunk, melyeket néhány torzító hatás terhel. Ilyen a háztartási méretű napelemek által megtermelt és helyben elfogyasztott villamos energia mennyisége, amit a MAVIR adatai nem tartalmaznak. **Ennek ellenére helyes a MAVIR adatok alkalmazása akkor, ha azokat úgy értelmezzük, hogy ez az a villamosenergia-mennyiség, amelyet a központi erőműrendszerből és importból ki kell elégíteniünk.** Megjegyezzük, hogy **energiapolitikai tervezéskor a lakossági napelemekkel is kell számolnunk**, hiszen ha ezek nem termelnek, akkor a fogyasztó a közcélú hálózatból kíván villamos energiát vételezni, amelynek túlsó végén ennek megfelelő erőműparknak kell állnia¹. Amennyiben riportunkban a HMKE-vel számolunk, azt külön feltüntetjük.

1) Csúcsigény

A **2020. június havi** legnagyobb, negyedórás **csúcsigény 5957 MW** volt 2020. 06. 29-én. Ez a tavaly júniusi legnagyobb értéktől (6633 MW) **676 MW-tal maradt el**, ami pontosan ugyanakkora, mint a májusi különbözet.

A **2020. június havi átlagterhelés 456 MW-tal volt alacsonyabb a tavaly júniusi átlagnál**, ami már szignifikánsan kevesebb a májusi 539 MW elmaradásnál. A terhelés tehát szép lassan zárkózik fel a tavalyi értékekhez, de azoktól még messze elmarad.

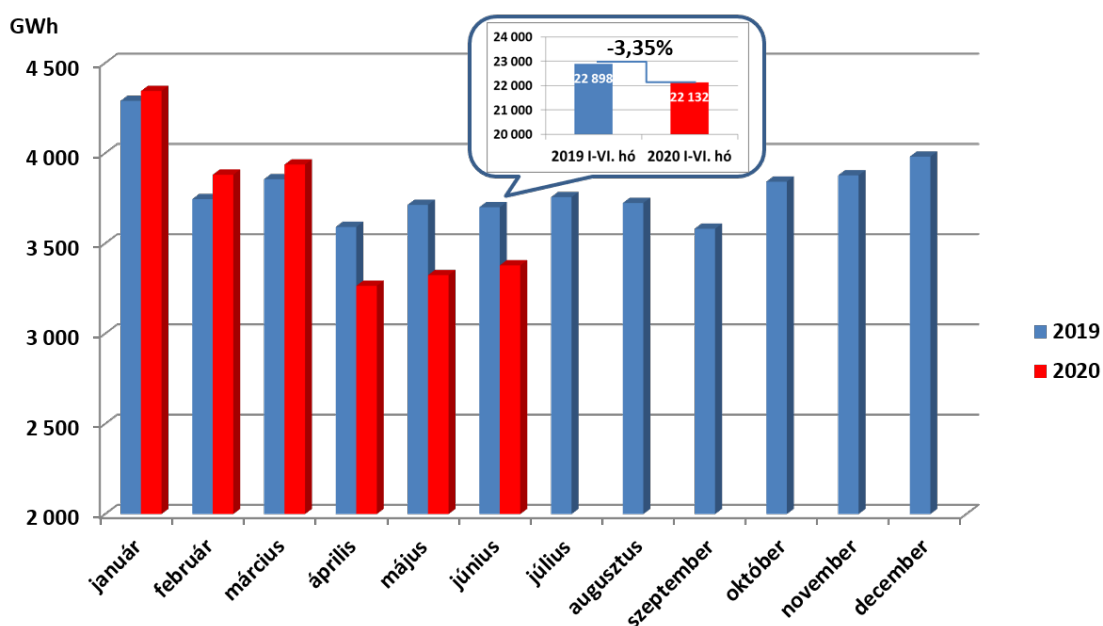
¹ Az adatok forrása: MAVIR, HUPX, HUDEX, CEEGEX, TTF, EMER.

2) Bruttó felhasználás, hazai termelés, CO₂-mentes részarány

A **2020. június havi bruttó felhasználás** 3378 GWh volt, ami **8,7%-kal** (322 GWh) **elmaradt a 2019. júniusitól**. Az **elmaradás mértéke tehát valamelyest csökkent** az áprilisi és a májusi hónapokhoz képest (9,1%, illetve 10,5%).

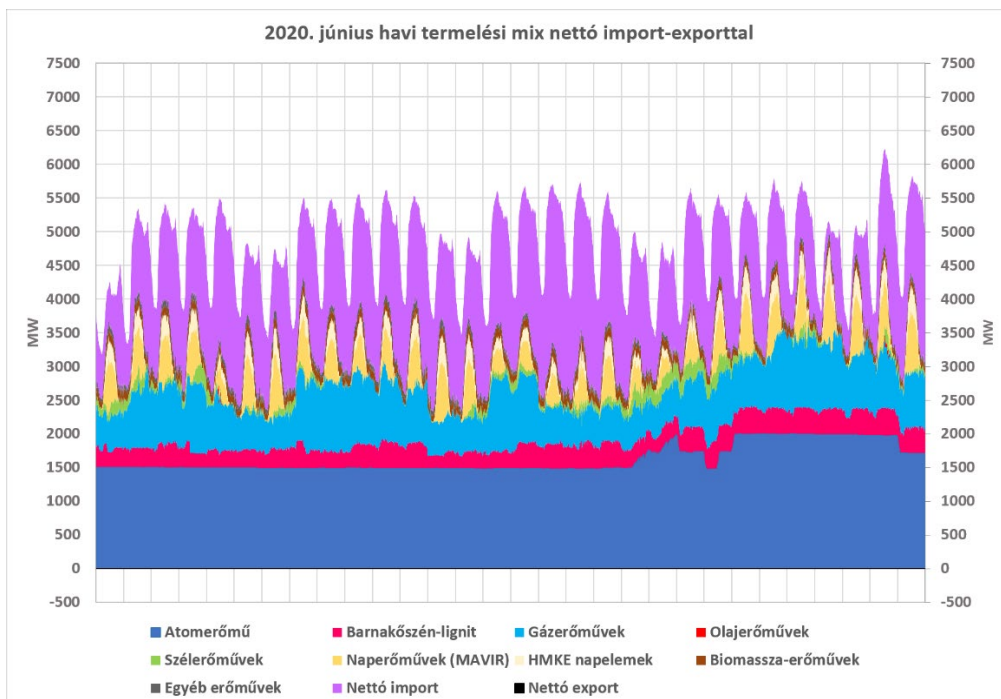
A felhasználás viszont továbbra is alacsonyabb a tavalyinál, **az első féléves kumulált felhasználás összességében 3,3%-kal (766 GWh) marad el** a tavalyi év ugyanezen időszakától. Míg **az első negyedévben** az előző évhez képest kumuláltan **272 GWh-val többet** fogyasztottunk, **a második negyedévben** – a járvány következményeképpen – már **1038 GWh-val kevesebbet**. Elmondható, hogy **az idei első félévben a tavaly első félévben elfogyasztott villamosenergia-mennyiség 96,7%-át ugyanúgy le kellett szállítani, vagyis a hazai villanyfogyasztás válságálló!**

A bruttó villamosenergia-felhasználás alakulása

A napi fogyasztások heti átlaga júniusban **az előző hónapok 107-109 GWh értékéről 112-114 GWh-ra** növekedett. A számok alapján egyelőre úgy tűnik, hogy **a fogyasztás járvány előtti szintre való visszaállása lassú folyamat, és még ha az év második felében sikerül is, a már felhalmozott fogyasztáselmaradás „ledolgozása” valószínűtlen.**

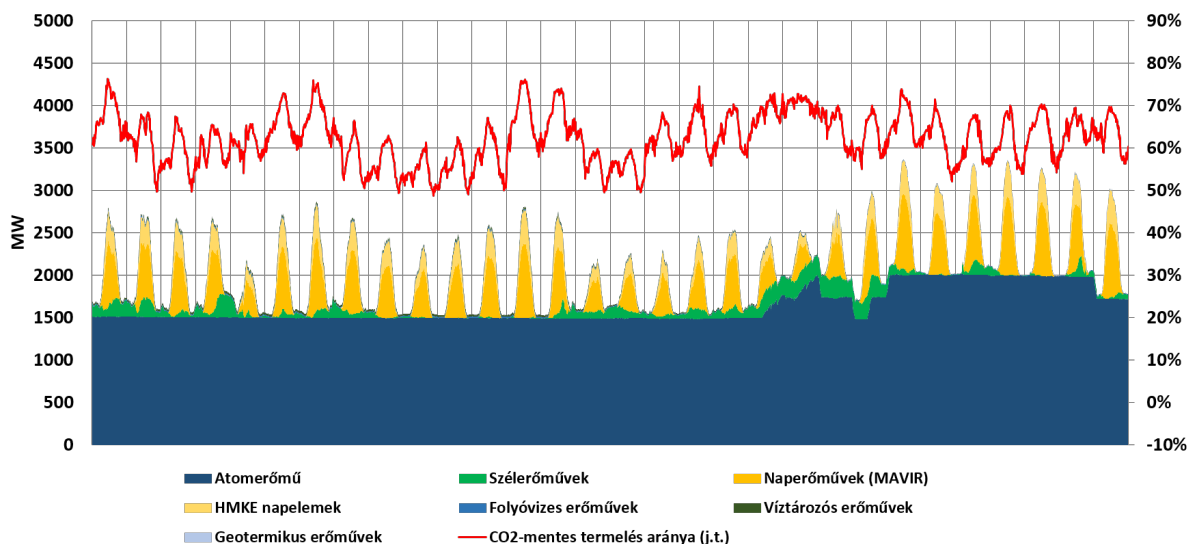
A júniusi villamosenergia-ellátás forrásait az alábbi ábrán mutatjuk be, ebbe belefoglaltuk az erőművi termelésen kívül a háztartási méretű napelemeket is, és az import-exportot is.

Június nagy részében a Paksi Atomerőmű egyik blokkja tervezett leállását töltötte, és egy-egy kisebb, a termelésre is kiható meghibásodás is volt. A Mátrai Erőmű havi termelése 3 hónapja havi 225 GWh érték körül stabilizálódott, (ez 310 MW-os átlagos szénérművi termelést jelent). A növekvő nappali hőmérsékleteknek köszönhetően (a naperőművek „rosszul tűrik” a túlmelegedést) a **napelemek júniusban kevesebbet termeltek, termelésük 15,5%-kal maradt el az idei csúcs áprilisi termeléstől.**

Mindez a CO₂-mentes termelésre is hatott: **júniusban a CO₂-mentes termelés részaránya 62,5% volt** (május: 70%), de ez még mindig a féléves átlag feletti érték. **Az atomerőmű júniusban a tisztán termelt villamos energia 78,5%-át adta.**

A CO₂-mentes termelés forrásai és aránya a hazai villamosenergia-termelésen belül 2020 júniusában

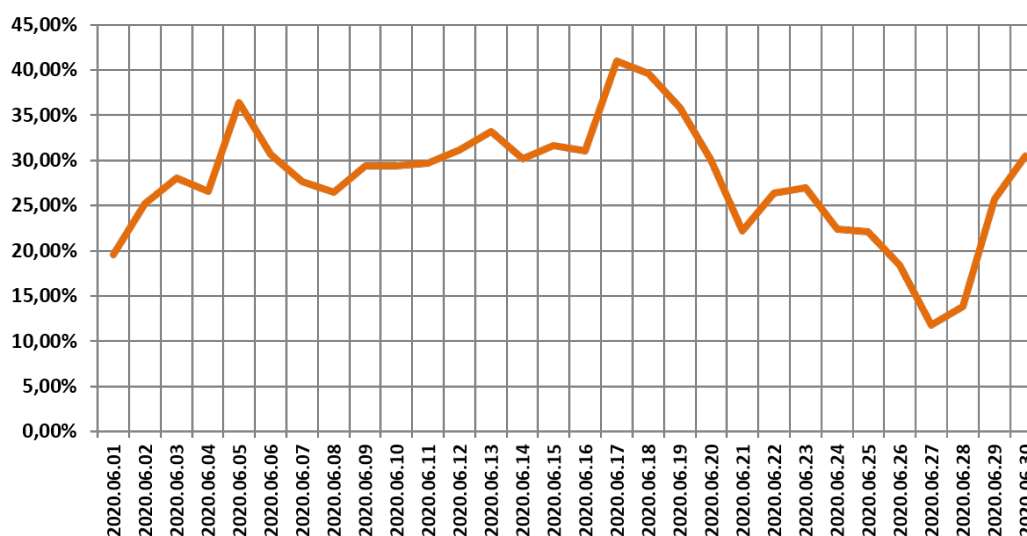
3) Importráta

A bruttó felhasználáshoz viszonyított **importarány átlaga 27,9%, legnagyobb értéke pedig 41% volt.** Folytatódott az a trend, hogy az alacsonyabb fogyasztás mellé még alacsonyabb nettó import társul, a tavaly júniusi **1250 GWh-hoz képest** (mely akkor a bruttó felhasználás 33,8%-át tette ki) **negyedével, 943 GWh-ra csökkent az import és az export egyenlege.**

Ugyanakkor a nettó import aránya az előző havinál magasabb lett (**25%-ról 27,9%-ra emelkedett**), melynek oka alapvetően az volt, hogy a tervezett karbantartások miatt **Paks I. termelése** – a naptári napok eltérő számából adódó hatásokat kikorrigálva – **nagyságrendileg nettó 128 GWh-val alacsonyabban alakult**, mint májusban. (Megjegyzés: ez a 128 GWh a júniusi fogyasztás 3,8%-a).

Ennek másik következménye az volt, hogy a nukleáris termelés nettó termelésen belüli aránya 56,6%-ról 50%-ra csökkent.

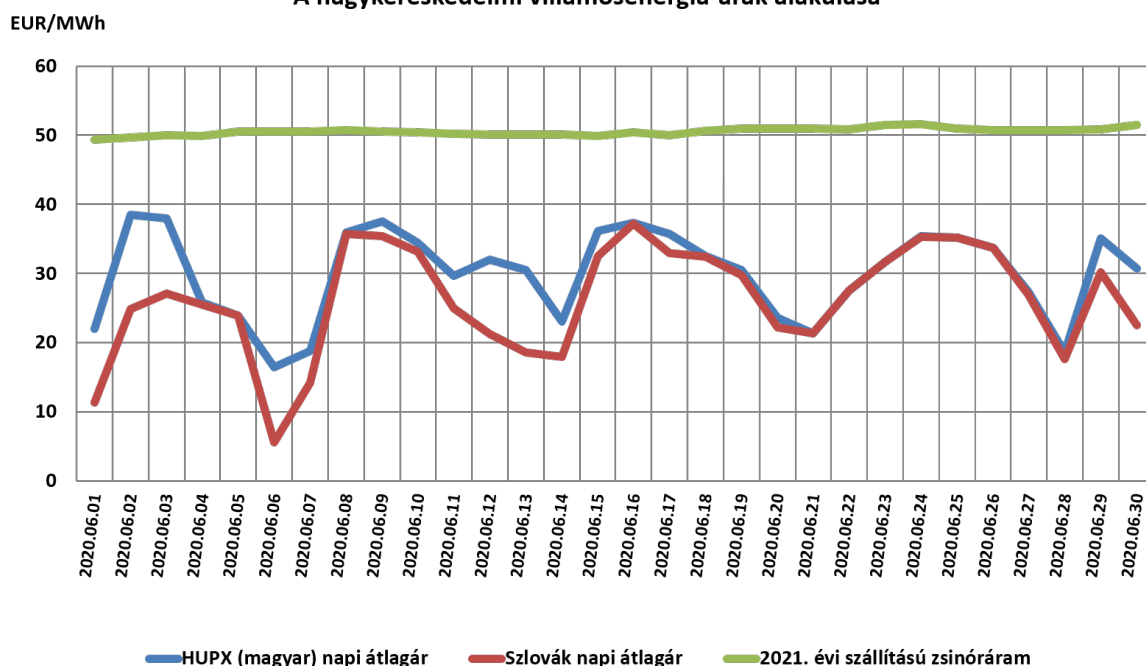
A hazai villamosenergia-importráta napi adatai

4) Villamosenergia-árak

Júniusban a másnapi piac havi **nagykereskedelmi átlagára 29,97 €/MWh** volt, ami 6,4 €/MWh-val **meghaladta a májusi értéket.** Ez érdemi növekedést jelent, ugyanakkor ez az ár még mindig **40%-kal elmaradt a 2019-es 50,36 €/MWh-s éves átlagától.** A magyarországi és a szlovákiai átlagár közötti eltérés minimálisra, 3 €/MWh környékére csökkent. Össességében tehát az árak a kereslet lassú élénkülésével párhuzamosan valamelyest növekedtek, de a korábbi szint távol van még.

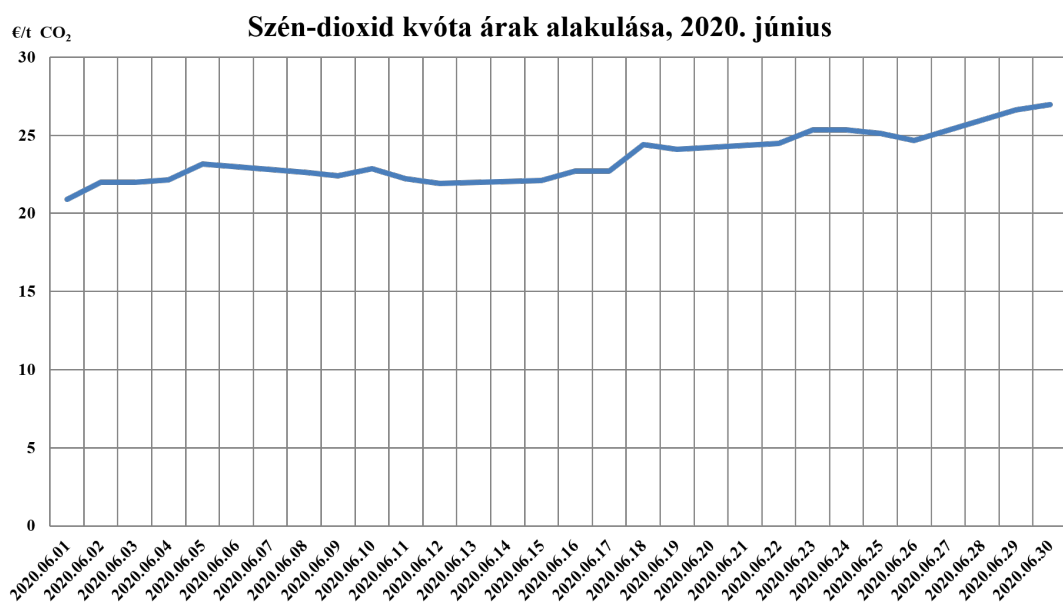
A nagykereskedelmi villamosenergia-árak alakulása

A szlovák és a cseh piacon napi szinten negatív ár a hónapban nem alakult ki, de napon belül egyes órákban az ár többször is negatívba fordult (a legalacsonyabb érték június 6-án fordult elő, -16 €/MWh-val).

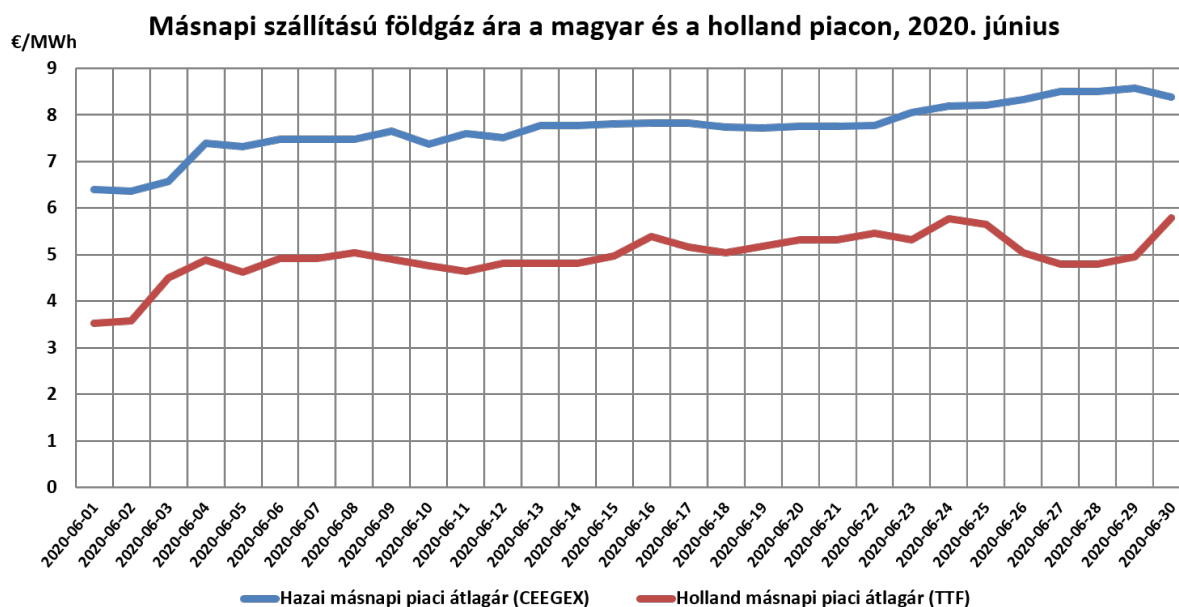
5) Szén-dioxid-kvótaárak

A széntüzelésű, valamint a gáztüzelésű erőművek számára meghatározó költségtényezőként a szén-dioxid-kibocsátás ára április óta 20 €/tCO₂ körül mozgott. **Júniusban a kvótaár emelkedésnek indult, a júniusi átlagár 23,5 €/tCO₂ volt folyamatosan emelkedő tendencia mellett, a hó végére megközelítette 27 €/tCO₂ árat, ezzel elérte a koronavírusválság előtti szintet.**

6) Földgázárak

A földgáz átlagára 2020. júniusban **7,7 €/MWh-ra** nőtt, ezzel megszakítva a hónapok óta csökkenő tendenciát, a hónap végén már **8,5 €/MWh** árat tapasztaltunk. Ez közel **10%-os** emelkedést jelentett a májusi 7,02 €/MWh átlagárhoz képest. A holland tőzsdei árakhoz képest (TTF másnapi árak) a hazai átlagár több mint 35%-kal volt magasabb. Ez a magas árdifferencia május óta figyelhető meg, a korábbi hónapokban inkább 10-20%-os árrés volt a holland és a hazai árak között.

Ez azt jelenti, hogy **hazánkban a gázerőművek a hónap végén 28 €/MWh** változó költségen tudtak villamos energiát termelni, vagyis ilyen **villanyárnál már ki tudtak lépni a piacra**. A hónap első felében ez az érték 24 €/MWh körül volt.